

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0142/2010

5.5.2010

RAPORT

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus Bulgaaria Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks antava ühenduse rahalise abi kohta – „Kozloduy programm”
(KOM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Rebecca Harms

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud häälte enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Märgitud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst **paksus kaldkirjas**. Kui Euroopa Parlament soovib muutmisakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	22
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS.....	26
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	31
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	44

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Bulgaaria Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks antava ühenduse rahalise abi kohta – „Kozloduy programm”

(KOM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))

(Konsulterimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2009)0581);
 - võttes arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemistingimusi ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavaid muudatusi käsitleva akti artiklit 30, mis puudutab Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori sulgemist;
 - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Tuumaohutus Euroopa Liidus” (KOM(2002)0605);
 - võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 30, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0289/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55;
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamusi (A7-0142/2010),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. on seisukohal, et ettepanek võtta vastu nõukogu määrus on kooskõlas aastateks 2007–2013 kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku rubriigis 1a määratud ülemmääraga, kuid rubriiki 1a aastateks 2011–2013 jääv varu on väga piiratud; rõhutab, et uute tööde rahastamine ei tohi seada ohtu muid rubriigi 1a alla kuuluvaid käimasolevaid programme ja algatusi;
 3. kordab seepärast oma nõuet esitada Kozloduy sulgemisprogrammi ja ka teiste rubriigi 1a kohaste poliitiliste prioriteetide mitmeaastane strateegia, arvestades kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtte tegemist, mille juures esitati konkreetseid ettepanekuid selle kohandamiseks ja läbivaatamiseks enne 2010. aasta esimese poolaasta lõppu, kasutades kõiki mehhanisme, mida võimaldab eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitlev Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe, eriti selle punktid 21–23;
 4. juhib tähelepanu sellele, et Kozloduy sulgemisprogrammile aastas eraldatav summa määratakse kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse käigus vastavalt 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 38 sätestatule;

5. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
6. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
7. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
8. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Bulgaaria **võttis kohustuse sulgeda** Kozloduy tuumaelektrijaama esimese ja teise reaktori 31. detsembriks 2002 ning kolmanda ja neljanda reaktori 31. detsembriks 2006 ning lõpetama seejärel nende tegevuse. Euroopa Liit on väljendanud valmisolekut anda finantsabi kuni aastani 2009, pikendades Phare programmi alusel ette nähtud ühinemiseelset abi, mis oli ette nähtud Bulgaaria jõupingutuste toetamiseks tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel.

Muudatusettepanek

(1) Bulgaaria **nõustus 2005. aastal ühinemisläbirääkimiste raames sulgema** Kozloduy tuumaelektrijaama esimese ja teise reaktori 31. detsembriks 2002 ning kolmanda ja neljanda reaktori 31. detsembriks 2006 ning lõpetama seejärel nende tegevuse. Euroopa Liit on väljendanud valmisolekut anda finantsabi kuni aastani 2009, pikendades Phare programmi alusel ette nähtud ühinemiseelset abi, mis oli ette nähtud Bulgaaria jõupingutuste toetamiseks tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel. **Ühtlasi kinnitas Euroopa Liit, et finantsabi vaadatakse läbi ajavahemikul 2007–2013 antava ühenduse abi üldise läbivaatamise raames.**

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemist käsitlevas

Muudatusettepanek

(2) Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemist käsitlevas

2005. aasta lepingus ning eelkõige Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemise tingimusi ning Euroopa Liidu aluslepingute muudatusi käsitleva akti artiklis 30 kehtestati Bulgaaria kohustust sulgeda Kozloduy tuumaelektrijaama kolmas ja neljas reaktor silmas pidades abiprogramm (edaspidi „Kozloduy programm”), mille eelarve aastateks 2007–2009 oli 210 miljonit eurot.

2005. aasta lepingus ning eelkõige Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemise tingimusi ning Euroopa Liidu aluslepingute muudatusi käsitleva akti artiklis 30 kehtestati Bulgaaria kohustust sulgeda Kozloduy tuumaelektrijaama kolmas ja neljas reaktor silmas pidades abiprogramm (edaspidi „Kozloduy programm”), mille eelarve aastateks 2007–2009 oli 210 miljonit eurot. **Abiprogramm hõlmab Kozloduy tuumaelektrijaama sulgemise tagajärjel väheneva võimsuse korvamiseks antavat abi.**

Selgitus

Finantsabi eesmärk on Kozloduy tuumaelektrijaama sulgemise probleemi terviklik lahendamise, võttes arvesse Bulgaaria Vabariigi finantskoormust integratsiooniprotsessis Euroopa Liiduga.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Ühenduse solidaarsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtted nõuavad täna nagu ka minevikus erapooletut lähenemisviisi liikmesriikidele, kes vajavad toetust tuumarajatiste tegevuse lõpetamiseks tulenevalt oma kohustustest sulgeda tuumaelektrijaamade reaktorid, nagu see on sätestatud nende ühinemislepingutes või lisaprotokollides.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4) Euroopa Liit tunnustab Bulgaaria

(4) Euroopa Liit tunnustab Bulgaaria

jõupingutusi ning 2009. aastani eraldatud ühenduse vahendeid kasutades tehtud edusamme, mis on saavutatud Kozloduy programmi raames tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise ettevalmistusetapis, ning tunnistab vajadust täiendava finantstoetuse järele pärast 2009. aastat, et neid edusamme tegelike demonteerimistoimingute käigus jätkata.

jõupingutusi ning 2009. aastani eraldatud ühenduse vahendeid kasutades tehtud edusamme, mis on saavutatud Kozloduy programmi raames tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise ettevalmistusetapis, ning tunnistab vajadust täiendava finantstoetuse järele pärast 2009. aastat, et neid edusamme tegelike demonteerimistoimingute käigus **kooskõlas 2005. aasta ühinemislepinguga ja kõrgeimaid ohutusstandardeid kohaldades** jätkata.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Sama tähtis on kasutada Kozloduy tuumaelektrijaama oma ressursse, kuna sel viisil on vajalikud ekspertteadmised paremini kättesaadavad ning samal ajal leevendab see varase sulgemise sotsiaalmajanduslikku mõju, sest niiviisi antakse suletud tuumaelektrijaama töötajatele jätkuvalt tööd. Seega on finantstoetuse jätkumine **nõutava ohutustaseme hoidmiseks** eluliselt tähtis.

Muudatusettepanek

(5) Sama tähtis on kasutada Kozloduy tuumaelektrijaama oma ressursse, kuna sel viisil on vajalikud ekspertteadmised paremini kättesaadavad **ja omatakse rohkem oskusteavet ja oskusi** ning samal ajal leevendab see varase sulgemise sotsiaalmajanduslikku mõju, sest niiviisi antakse suletud tuumaelektrijaama töötajatele jätkuvalt tööd. Seega on finantstoetuse jätkumine **nõutavate ohutus-, tervishoiu- ja keskkonnastandardite säilitamiseks** eluliselt tähtis.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Samuti tunnistab Euroopa Liit finantstoetuse vajalikkust, et jätkata **energeetikasektoris leevendavate meetmete rakendamist, võttes arvesse**

Muudatusettepanek

(6) Samuti tunnistab Euroopa Liit finantstoetuse vajalikkust, et jätkata **liikumist energiatõhusama majanduse suunas, mis mõjub positiivselt**

tuumareaktorite sulgemisest tulenevat võimsuse kadu ja selle mõju piirkonna energiavarustuse kindlusele.

energiavarustuse kindlusele, **elektri hindadele ning kasvuhoonegaaside heitkoguste mahule Bulgaarias. Et Bulgaaria peab tegema kiiritatud kütuseelementide ja ülradioaktiivsete jäätmete lõpliku ladustamise alal rohkem edusamme ning kõigi Kozloduy tuumaelektrijaama sulgemisega seotud radioaktiivsete ainete ohutu lõplik ladustamine on väga oluline protsess, mida tuleb hoolikalt kavandada, peab Euroopa Liit aitama Bulgaariat kindlaks määrata lõpliku ladustamise võimalused, tehes seda vajaduse korral Bulgaaria valitsuse uuringu alusel, mis käsitleb kõigi tegevuse lõpetamisega seotud radioaktiivsete ainete ohutut lõplikku ladustamist;**

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori varasest sulgemisest põhjustatud elektritootmise võimsuse kadu on toonud kaasa märkimisväärse täiendava kasvuhoonegaaside heitkoguse (hinnanguliselt 15 TWh ajavahemikus 2011–2013, koos sellega kaasneva umbes 1,2 Gg/GWh CO₂-ekvivalendiga), mis on tähendanud Bulgaaria jaoks täiendavat mõju umbes 18 000 Gg või 18 000 kt CO₂-ekvivalenti, muutes seega vajalikuks süsinikdioksiidi heitkoguste täiendava vähendamise.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 b) Euroopa Liit tunnistab vajadust leevendada suurema keskkonnakahju ja heitkoguste mõju, mis tuleneb peamiselt pruunsöel töötavate elektrijaamade laialdasema kasutuselevõtuga seotud asendusvõimsusest.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 c) Leevendavad meetmed Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori sulgemise sotsiaalmajandusliku mõju vähendamiseks, nagu asjaomaste töötajate ümberõppeprogrammid, et nad saaksid kasutada oma oskusi muudes sektorites, näiteks tööstusuuringutes või taastuvenergia alal, võivad nõuda ELi finantsabi.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7) Seega on asjakohane näha Euroopa Liidu üldeelarves ette 300 miljoni euro suurune summa, et rahastada Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamist aastatel 2010-2013.

(7) Tunnistades, et reaktorite tegevuse lõpetamiseks ja radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks tegevuskasumi arvelt eraldatud vahendid on ebapiisavad, on asjakohane näha Euroopa Liidu üldeelarves ette 300 miljoni euro suurune summa, et rahastada Kozloduy tuumaelektrijaama

esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamist aastatel 2010-2013. Nimetatud summast tuleks 180 miljonit eurot kasutada tegevuse lõpetamise programmi toetuseks ja ülejäänud 120 miljoniga tuleks rahastada energiatõhususe ning energiasäästumeetmeid.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 a) Komisjoni 27. oktoobri 2009. aasta eelhindamist¹ silmas pidades tuleks eraldada finantsvahenditest 180 miljonit järgmiste projektide toetamiseks: (1) projektijuhtimine ja tehniline abi tuumajaama tegevuse lõpetamise programmi rakendamise toetuseks; (2) Kozloduy tuumajaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamisel osalevate spetsialistide (käitamine, hooldus, tehniline tugi, projektijuhtimine) palgad; (3) sellise riikliku radioaktiivsete jäätmete hoidla ehitamise toetamine, mis on tegevuse lõpetamise programmi elluviimiseks hädavajalik, eelkõige nõrga ja keskmise radioaktiivsusega jäätmete ladustamiseks programmi rakendamise esimese 10 aasta jooksul; (4) kohapealne infrastruktuur ja demonteerimisjäätmete käitlemine (sealhulgas täiendav assigneering projektide jaoks, mille pakkumismenetlus juba käib). Projektis 4 nimetatud kohapealse infrastruktuuri parandamine tohib sisaldada ainult esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamisega seotud meetmeid.

¹ SEK(2009)1431.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Euroopa Liidu üldeelarves tegevuse lõpetamiseks ette nähtud assigneeringud ei tohiks liidu energiaturul põhjustada konkurentsimoonusi energiat tarnivate ettevõtete hulgas. Neid assigneeringuid tuleks ***kasutada ka selliste meetmete rahastamiseks, millega*** ühenduse õigustiku kohaselt ***hüvitatakse tootmisvõimsuse vähenemist***.

Muudatusettepanek

(8) Euroopa Liidu üldeelarves tegevuse lõpetamiseks ette nähtud assigneeringud ei tohiks liidu energiaturul põhjustada konkurentsimoonusi energiat tarnivate ettevõtete hulgas. Neid assigneeringuid tuleks ühenduse õigustiku ***ja Euroopa energia ühisturgu reguleerivate eeskirjade*** kohaselt ***kasutada ka energiatõhususe ja energiasäästumeetmete rahastamiseks***.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) EBRD ülesannete hulka kuulub tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamise programmide jaoks eraldatud avalike vahendite haldamine ***ning*** nende programmide finantsjuhtimise ***järelevalve***, et optimeerida avalike vahendite kasutust. Peale selle täidab EBRD eelarvelisi ülesandeid, mille komisjon on talle usaldanud kooskõlas finantsmääruse artikli 53d sätetega.

Muudatusettepanek

(10) EBRD ülesannete hulka kuulub ***ühinemisega seotud sulgemislepingutes sätestatud*** tuumaelektrijaamade ***reaktorite*** tegevuse lõpetamise programmide jaoks eraldatud avalike vahendite haldamine. ***EBRD teostab*** nende programmide finantsjuhtimise ***järelevalvet***, et optimeerida avalike vahendite kasutust. Peale selle täidab EBRD eelarvelisi ülesandeid, mille komisjon on talle usaldanud kooskõlas finantsmääruse artikli 53d sätetega.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Et tagada võimalikult suur tõhusus, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama

Muudatusettepanek

(11) Et tagada võimalikult suur tõhusus ***ja minimeerida võimalikud mõjud***

tegevuse lõpetamisel kasutada parimaid kättesaadavaid tehnilisi ekspertteadmisi ning nõuetekohaselt arvesse võtta suletavate reaktorite omadusi ja tehnilisi spetsifikatsioone.

keskkonnale, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama *esimese kuni neljanda reaktori* tegevuse lõpetamisel kasutada parimaid kättesaadavaid tehnilisi ekspertteadmisi ning nõuetekohaselt arvesse võtta suletavate reaktorite omadusi ja tehnilisi spetsifikatsioone.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 a) Selleks et tagada juurdepääs teabele, üldsuse osalemine ja läbipaistvus, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel võtta kõik asjakohased meetmed, et täita kohustusi, mis sisalduvad rahvusvahelistes konventsioonides, mis juba sätestavad vajalikud nõuded riiklikul, rahvusvahelisel või piiriülel tasandil, nagu 25. juuni 1998. aasta Århusi konventsioon keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise kohta¹.

¹ ELT L 124, 17.5.2005, lk 1.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12) Kozloduy tuumaelektrijaama tegevus lõpetatakse kooskõlas keskkonnaalaste õigusaktidega ja eeskätt nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiiviga 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide

(12) Kozloduy tuumaelektrijaama *esimese kuni neljanda reaktori* tegevus lõpetatakse *Bulgaaria riiklike õigusaktide ja litsentsilepingute kohaselt ning* kooskõlas keskkonnaalaste õigusaktidega ja eeskätt

keskkonnamõju hindamise kohta.

nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiiviga 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Kozloduy tuumaelektrijaama tegevus lõpetatakse kooskõlas peamise eesmärgiga kaitsta töötajaid ja elanikkonda ioniseeriva kiirguse kahjuliku mõju eest, nagu see on sätestatud kehtivates õigusaktides, eeskätt nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiivis 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest¹, tagades nii kõrgeima ohutustaseme ning kaitse töötajate ja elanikkonna tervisele. Energeetikasektoris võetavaid leevendusmeetmeid, mis puudutavad energiatõhusust ja taastuvenergiat, peaks toetama Bulgaaria konkreetne riiklik strateegia.

¹ EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 b) Eraldatud vahendite säästlikkus, tõhusus ja tulemuslikkus tuleks tagada varem rahastatud programmide hindamise ja tulemusauditite läbiviimise abil.

Selgitus

Tuleb tagada, et projektidele aastatel 2007–2009 rahaliste vahendite eraldamisel on arvesse võetud finantsmääruses määratletud usaldusväärse finantsjuhtimise nõudeid.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 a) Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)¹ artiklites 53d, 108a ja 165 ning komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad)² artiklites 35 ja 43 on sätestatud tingimused, mida tuleb eelarve täitmise ühise haldamise meetodi puhul arvesse võtta.

¹ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

² EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

Selgitus

Vastavalt finantsmäärusele ja rakenduseeskirjadele on komisjonil õigus eelarvet täita rahvusvaheliste organisatsioonidega ühiselt tehtava halduse abil, kui need organisatsioonid kohaldavad standardeid, mis annavad rahvusvaheliselt tunnustatud standarditest tulenevatega võrdväärseid tagatise vähemalt raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja hankemenetluste osas.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 b) Kozloduy juhtum peaks olema eeskujuks ning komisjon peaks koostama tegevuse lõpetamise täieliku ja täpse eelarve, et tulevikus saaks tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamise kulusid analüüsida ja prognoosida.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse programm, millega määratakse kindlaks üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühenduse finantsabi andmiseks, mis on mõeldud Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse **lõpetamiseks ja nende sulgemise tagajärgedega tegelemiseks** Bulgaarias (edaspidi „Kozloduy programm”).

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse programm, millega määratakse kindlaks üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühenduse finantsabi andmiseks, mis on mõeldud **edasiste sammude tegemiseks** Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse **lõpetamisel ja tegelemiseks** nende **varajase** sulgemise tagajärgedega Bulgaarias **keskkonna, majanduse ja piirkonna varustuskindluse osas** (edaspidi „Kozloduy programm”).

Selgitus

Hüvitis oleks täiesti tarbetu, kui elektrijaamad jätkaksid tööd kavandatud kasutusaja lõpuni.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2

Komisjoni ettepanek

Ühenduse toetust Kozloduy programmile antakse **eeskätt** eesmärgiga toetada meetmeid seoses Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisega, meetmeid keskkonna taastamiseks

Muudatusettepanek

Ühenduse toetust Kozloduy programmile antakse **peamiselt** eesmärgiga toetada meetmeid seoses Kozloduy tuumaelektrijaama **esimese kuni neljanda reaktori** tegevuse lõpetamisega. **Selle**

vastavalt ühenduse õigustikule ja meetmeid **traditsioonilise** tootmisvõimsuse ajakohastamiseks, et korvata Kozloduy tuumaelektrijaama nelja reaktori tootmisvõimsust, ning muid meetmeid, mis tulenevad **kõnealuse elektrijaama** sulgemise ja tegevuse lõpetamise otsusest ning aitavad kaasa vajalikele ümberkorraldustele, keskkonna taastamisele ja energia tootmise, ülekande ja jaotuse ajakohastamisele ning energiavarustuse kindluse ja energiakasutuse tõhususe parandamisele Bulgaarias.

eesmärk on muu hulgas toetada meetmeid keskkonna taastamiseks vastavalt ühenduse õigustikule ja meetmeid tootmisvõimsuse ajakohastamiseks, et korvata Kozloduy tuumaelektrijaama nelja reaktori tootmisvõimsust, ning muid meetmeid, mis tulenevad **eespool nimetatud reaktorite** sulgemise ja tegevuse lõpetamise otsusest ning aitavad kaasa vajalikele ümberkorraldustele, keskkonna taastamisele ja energia tootmise, ülekande ja jaotuse ajakohastamisele **ja tugevdamisele** ning energiavarustuse kindluse ja **taseme tõstmisele**, energiakasutuse tõhususe parandamisele **ning taastuenergia kasutamisele** Bulgaarias, **ergutades samal ajal energiasäästumeetmete võtmist ning edendades taastuenergia kasutamist. Finantstoetust võidakse anda ka selleks, et leevendada sotsiaalmajanduslikku üleminekut mõjustatud haldusüksustes, näiteks uute jätkusuutlike töökohtade ja tööstusharude arendamise teel.**

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kozloduy programmi rakendamiseks vajalik lähtesumma ajavahemikuks 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 on 300 miljonit eurot.

Muudatusettepanek

1. Kozloduy programmi rakendamiseks vajalik lähtesumma **vastavalt 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 38** ajavahemikuks 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 on 300 miljonit eurot.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Eelarvepädev institutsioon kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires.

Muudatusettepanek

2. Eelarvepädev institutsioon kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires **ja vastavalt tegevuse lõpetamisest tulenevatele nõuetele.**

Selgitus

Kozloduy programmi lepingu rakendamine peaks olema sujuv ja edukas protsess Bulgaaria Vabariigi majanduslikuks ja sotsiaalseks integreerimiseks Euroopa Liiduga.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kozloduy programmile määratud assigneeringute kogusumma **võidakse** ajavahemikul 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 uuesti läbi **vaadata**, et võtta arvesse programmi rakendamise edusamme ning tagada, et vahendite kavandamine ja eraldamine põhineb tegelikel finantsvajadustel ja suutlikkusel toetust kasutada.

Muudatusettepanek

3. Kozloduy programmile määratud assigneeringute kogusumma **vaadatakse** ajavahemikul 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 uuesti läbi, et võtta arvesse programmi rakendamise edusamme **ning Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori varasest sulgemisest tulenevaid pikaajalisi mõjusid ja tagajärgi keskkonnale, majandusele ja varustuskindlusele**, ning tagada, et vahendite kavandamine ja eraldamine põhineb tegelikel finantsvajadustel ja suutlikkusel toetust kasutada.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kozloduy programmi meetmed võetakse vastu artikli 8 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt.

Muudatusettepanek

2. Kozloduy programmi meetmed võetakse vastu artikli 8 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt. **Meetmed vastavad Euroopa**

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon võib teha audiitorkontrolle toetuse kasutamise kohta kas oma ametnike vahendusel või komisjoni valitud mis tahes muu kvalifitseeritud asutuse vahendusel. Neid kontrolle võidakse teha ühenduse ja EBRD vahelise ühenduse rahaliste vahendite Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise toetusfondile kättesaadavaks tegemist käsitleva kokkuleppe kogu kehtivuse ajal ja viie aasta jooksul alates viimase väljamakse kuupäevast. Vajaduse korral võib komisjon audiitorkontrollide tulemuste põhjal otsustada makstud summad tagasi nõuda.

Muudatusettepanek

1. Komisjon ***teostab järelevalvet ja*** võib teha audiitorkontrolle toetuse kasutamise kohta kas oma ametnike vahendusel või komisjoni valitud mis tahes muu kvalifitseeritud asutuse vahendusel. Neid kontrolle võidakse teha ühenduse ja EBRD vahelise ühenduse rahaliste vahendite Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise toetusfondile kättesaadavaks tegemist käsitleva kokkuleppe kogu kehtivuse ajal ***kooskõlas Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri ja Rahvusvahelise Energiaagentuuri eeskirjadega ja*** viie aasta jooksul alates viimase väljamakse kuupäevast. Vajaduse korral võib komisjon audiitorkontrollide tulemuste põhjal otsustada makstud summad tagasi nõuda. ***Kõnealuseid audiitorkontrolle ja teisi hindamisi ei rahastata tegevuse lõpetamiseks antava abi eelarvest.***

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

2. Komisjoni ametnikel ja muudel komisjoni volitatud isikutel on asjakohane juurdepääs eeskätt toetusesaaja tööruumidele ja igasugusele auditi läbiviimiseks vajalikule teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele.

Muudatusettepanek

2. Komisjoni ametnikel ja muudel komisjoni volitatud isikutel on asjakohane juurdepääs eeskätt toetusesaaja tööruumidele ja igasugusele auditi läbiviimiseks vajalikule teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele. ***Audit sisaldab ka järelepärimisi tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisega seotud loataotlemise***

menetluse käigu kohta.

Selgitus

Eesmärk on tagada vahendite õigeaegne kasutamine ja nende otstarbekohase kasutamise põhjalikum kontroll.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Kontrollikojal on samad õigused mis komisjonil, eelkõige juurdepääsuõigus.

Muudatusettepanek

Kontrollikojal **ja Euroopa Parlamendil** on samad õigused mis komisjonil, eelkõige juurdepääsuõigus.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7

Komisjoni ettepanek

Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise ja esitab regulaarselt aruandeid Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Ta teostab artikli 3 lõikes 3 sätestatud **vahepealse läbivaatamise**.

Muudatusettepanek

Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise ja esitab **rahaliste vahendite kasutamise ja läbiviidud tegevuse kohta** regulaarselt aruandeid Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Ta teostab artikli 3 lõikes 3 sätestatud **vahe- ja järelhindamise ning esitab mõlema kohta aruande Euroopa Parlamendile**.

Järelhindamine sisaldab tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise kulude täielikku ja täpset eelarvet, et võimaldada kavandada tulevase tegevuse lõpetamise kulutusi. Samuti analüüsitakse majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnakulusid, keskendudes vabaneva jääkkiirguse mõjule ning tagajärgedele energiavarustuse kindluse jaoks.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 7 a

Komisjon viib enne toetuslepingute allkirjastamist läbi vastavushindamise rahvusvaheliselt heakskiidetud standardite alusel, vähemalt Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja hankemenetluste osas.

Selgitus

Vastavalt finantsmäärusele ja rakenduseeskirjadele on komisjonil õigus eelarvet täita rahvusvaheliste organisatsioonidega ühiselt tehtava halduse abil, kui need organisatsioonid kohaldavad standardeid, mis annavad rahvusvaheliselt tunnustatud standarditest tulenevatega võrdväärseid tagatise vähemalt raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja hankemenetluste osas.

SELETUSKIRI

Kesk- ja Ida-Euroopa riikide ühinemise raames sai nende tuumaenergia kasutus ja radioaktiivsete jäätmete käitlemine Euroopa Liidu küsimuseks. Ühinemisläbirääkimisi pidavate riikide suhteliselt madalamad ohutusstandardid olid põhjus inimeste ja keskkonna kaitsetaseme tõstmise mõjutamiseks ja rahaliseks toetamiseks.

Tuumajaamade tegevuse lõpetamise valdkonnas alustasid riigid tuumajaamade tegevuse lõpetamise õiguslike ja tehniliste eeskirjade kasutuselevõtmist alles pärast ühinemist. Tuumajaamade tegevuse lõpetamisega kaasnevate jäätmete käitlemiseks vajalikud ressursid on endiselt kasutatavad vaid piiratud ulatuses.

Mõnes ühinevas riigis ei ole endiselt otsustatud, kas kiiritatud kütuseelemente töödeldakse või ladustatakse kohe lõplikult.¹ See avaldab vastavates riikides kindlasti mõju survele, mille abil jälgitakse lõpliku ladustamise arengut, eriti üliradioaktiivsete jäätmete ja kiiritatud kütuseelementide puhul. See kehtib eelkõige ka Bulgaaria kohta. Samuti ei ole neis riikides siduvaid kavasad pikaajaliste nõrga ja keskmise radioaktiivsusega jäätmete käitlemise kohta.

Bulgaaria Vabariigis tekkivaid kiiritatud kütuseelemente töödeldakse kehtiva strateegia kohaselt peamiselt Venemaal.² Seega toimub tuumaenergia kasutamise kõige ohtlikemate saaduste käitlemisega kaasnev inimeste ja keskkonna oluline koormamine ELi mittekuulavas riigis. Ümbertöötamine sisaldab ühelt poolt väga kõrget ohutustehnoloogilist potentsiaali (väga kõrge radioaktiivse heite tase tavakäituse ajal ja võimalikud rasked õnnetused) ning kujutab teiselt poolt suurt levimisohtu ning seega tuumaenergia kasutamist sõjalisel otstarbel. Ümbertöötamine ei ole kiiritatud kütuseelementide kõrvaldamiseks aktsepteeritav meetod.

Eelnevalt kirjeldatud puudused mõjutavad ka Euroopa Liidu ohutushuve. Seetõttu pakub suurt huvi see, et Kesk- ja Ida-Euroopa riikides tehtaks kiireid edusamme kiiritatud kütuseelementide ja üliradioaktiivsete jäätmete lõplikuks ladustamiseks.

Komisjoni ettepanek võtta vastu määrus (KOM(2009)0581) peab tagama rahalise abi Kozloduy tuumajaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks Bulgaarias ning selle käigus tekkivate radioaktiivsete ainete käitlemiseks.

Komisjon õigustab oma ettepanekut Bulgaaria Vabariigis reaktorite lammutamiskulude katmiseks ajaloolistel põhjustel ebapiisavate vahendite ning ühinemisaktis võetud kohustustega seoses Kozloduy esimese kuni neljanda reaktori varase sulgemisega.

Raportöör on nende õigustustega nõus ja rõhutab, et mõlemad pooled peavad täitma ühinemisakti sätteid seoses Koloduy esimese kuni neljanda reaktori sulgemisega. Komisjoni nimetatud võimalikke ohutust vähendavaid tagajärgi kohapeal ning kolmanda ja neljanda reaktori taas kasutusele võtmist ELi rahalise toetuse ärajäämise korral tuleb vältida.

Kozloduy esimese kuni neljanda reaktori sulgemise otsuse aluseks on rahvusvaheliselt tunnustatud asjaolu, et WWER440/230-tüüpi reaktoritel on tõsised põhimõttelised ohutusalsed puudused, mida ei ole võimalik tõhusalt ja mõistlike kuludega kõrvaldada. Komisjon tegi kindlaks, et Kozloduy esimene kuni neljas reaktor „ei saavuta realistlikes

¹ KOM(2008)0542 lõplik.

² Bulgaaria Vabariik: kasutatud tuumkütuse käitlemise ohutust ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise ohutust käsitleva ühiskonventsiooni täitmise kolmas riiklik aruanne, Sofia, september 2008.

tingimustes kõrget ohutustaset“ ning tuvastas 2002. aastal nende sulgemise vajaduse³ ja kinnitas seda veel kord 2009. aastal⁴. Raportöör toetab seda seisukohta, kuid nendib lisaks siiski, et kuigi nende reaktoritüüpide ohutuse tase on küll äärmiselt ebapiisav, on see piiratud ka teiste reaktoritüüpide puhul, ning et rasked õnnetused ei ole välistatud üheski riigis mitte ühegi reaktoritüübiga.

Kozloduy esimene ja teine reaktor suleti 2002. aasta lõpus, kolmas ja neljas reaktor suleti 2006. aasta lõpus. Mõlemas 2002. aastal suletud reaktoris saab jätkata kohe demonteerimistoimingutega ilma katkestusteta. Kolmandas ja neljandas reaktoris on võimalikud üksnes piiratud sulgemine, sest basseinides on veel kiiritatud kütuseelemente. Tuumajaama ohutuse suurendamise eesmärgil kahe reaktori võimaliku taaskasutuselevõtu takistamiseks tuleb kütuseelementid võimalikult kiiresti viia välisesse vahehoidlasse ning alustada kohe demonteerimisega.

Kozloduy esimese kuni neljanda reaktori sulgemiseks vajalik raha on koos jätmete kõrvaldamise ja kütuseelementide vaheladustamisega 1800 miljonit eurot⁵. See hinnanguline suurusjärg on võrreldav näiteks kahe sama tüüpi topeltreaktori maksumusega Greifswaldis (SLV). Greifswaldi kohta esitatud andmete põhjal võib arvestada nelja reaktori kuludeks 1780 miljonit eurot, võttes arvesse osaliselt erinevaid raamtingimusi.⁶

Bulgaaria Vabariigi valitsus taotles nelja reaktori sulgemise järgmise etapi jaoks esialgu 202 miljonit eurot. Komisjon tegi ettepaneku eraldada sulgemise jaoks 2010.–2013. aastaks 180 miljonit eurot. Rahvusvaheline kogukond (peamiselt EL) eraldas kuni 2006. aastani 340 miljonit eurot (PHARE), 2007.–2008. aastal 253 miljonit eurot (EBRD) ja 2009. aastaks 89,5 miljonit eurot. Kuni 2013. aastani sulgemiseks eraldatud toetuse üldsumma on umbes 860 miljonit eurot. Isegi kui 2006.–2009. aasta vahendite osakaal ei ole praegu täpselt teada, tuleb lähtuda sellest, et 2013. aastaks sulgemise ja radioaktiivsete jätmete käitlemisega kaasnevad ning kiiritatud kütuseelementide senini ettenähtud vaheladustamisega kaasnevad kulud on suures ulatuses kaetud.

Arvestades Bulgaaria Vabariigi omaosalust, võib Euroopa Komisjoni ettepanekut eraldada edasiseks sulgemiseks 180 miljonit eurot pidada mõistlikuks.

Eespool nimetatud 1800 miljoni euro suuruses summas ega komisjoni 300 miljoni euro suuruses rahalise abi ettepanekus ei sisaldu kütuseelementide lõpliku ladustamise asukoha kulud ega projektid. Bulgaarias praegu rakendatav väljaspool Euroopa Liitu ümbertöötamise strateegia ei ole, nagu eespool juba mainiti, ohutuse ja turvalisuse põhjustel aktsepteeritav. Ühiskonventsiooni kolmandas aruandes nimetatakse vahetu lõppladustamise asemel ümbertöötamise kasuks otsustamise põhjustena ebapiisavate vahendite puudumist ja tulevaste põlvete lubamatu koormamise vältimist.

Tulevaste põlvete koormamise argument ei ole arusaadav. Ümbertöötamise käigus ei hävitata ühtki tuumaenergia kasutamise käigus tekkivat ainet, mistõttu jäävad need alles ka tulevastele põlvetele.

Puuduvad vahendid peab ümbertöötamise kiire lõpetamise huvides eraldama Euroopa Liit. Uusi lepinguid ümbertöötamiseks ei tohi sõlmida ning läbi tuleb vaadata olemasolevate

³ KOM(2002)0605 lõplik.

⁴ SEK(2009)1431.

⁵ Komisjoni 25. jaanuari 2010. aasta vastused raportöör Rebecca Harmsi (parlamendiliige) küsimustele.

⁶ Riiklik kiirguskaitseamet: kokkuhoiupotentsiaali väljaselgitamine Saksa tuumajaamade sulgemisel ja demonteerimisel, projekt O2 S 7778, Saksamaa Liitvabariigi haridus- ja teadusministeeriumi tellimisel.

lepingute lõpetamise tingimused. Komisjoni andmetel⁷ on juba heakskiidetud toetuse abil tagatud vahehooldate ehitamise ja CONSTORi hankimise rahastamine kõigile esimesest kuni neljandast reaktorist pärit kütuseelementidele. Kuni 2013. aastaks kiiritatud kütuseelementide käitlemiseks ette nähtud 120 miljoni euro suurusest eelarvest tuleb rahastada kogu vaheladustamise võimsuse tagamise kiirendamise meetmeid ning lõpliku ladustamise koha valimise menetluse kiire läbiviimine, samuti meetmed geoloogilise sobivuse kindlakstegemiseks.

Komisjoni ettepanek Kozloduy programmi rahalise abi määrase kohta sisaldab ka energiaprojektide toetamist. Selle lükkab raportöör tagasi.

Bulgaaria Vabariiki toetati juba 2009. aastani Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga vahenditest enam kui 259 miljoni euroga energiaprojektide jaoks. Komisjoni andmetel on peamiselt tegemist energiatõhususe parandamise ja taastuvate energiaallikate kasutamisega.⁸ Selle tulemusel sai Bulgaaria parandada oma elektritootmise võimsust, tootes väiksema CO₂ sisaldusega ja üldiselt keskkonnasõbralikumat energiat. Bulgaaria on siiski omalt poolt otsustanud suurendada elektritootmise võimsust tuumaenergia kasutamise abil. See võib samaaegse söest loobumise korral vähendada piiratud ulatuses CO₂ heidet, kuid tähendab inimeste ja keskkonna jaoks suuremat radioaktiivset koormust ning suuremaid ohutusriske seoses võimalike avariidega. Et iga energiatõhususse investeeritud euro vähendab kasvuhoonegaaside hulka mitmekordselt palju kiiremini kui iga tuumaenergia arendamisse investeeritud euro, toob tuumastrateegia järgmine *de facto* kaasa suuremad heitkogused kui teised strateegiad.

Esimene ja teine reaktor suleti juba kaheksa aastat tagasi ning kolm aastat tagasi toimunud kolmanda ja neljanda reaktori sulgemine toimus vaid viis aastat enne projektis ettenähtud aega. Seega oli asendusvõimsuste projekteerimiseks ja realiseerimiseks piisavalt aega ning tänu Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga toetusele ka võimalused selleks. Täiendav toetus tähendaks konkurentsi moonutamist teiste riikide ja tootjate kahjuks. See ei ole lubatud ka ELi õiguse kohaselt.

Bulgaarias oli elektrivarustus alates 2007. aastast (pärast Kozloduy esimese kuni neljanda reaktori sulgemist) probleemideta tagatud⁹. Seega ei ole Bulgaarias tootmisvõimsuse korvamine varustuskindluse tagamiseks vajalik. Juhul kui komisjoni ettepanekus sisalduv sõna „piirkond“ kehtib ka Bulgaariast väljapoole jäävate alade kohta, oleksid esialgu vajalikud uuringud nende riikide varustamise kohta. Et naaberriigid, välja arvatud Rumeenia ja Kreeka, ei ole ELi liikmed, tuleks lisaks kontrollida, kui palju tohib toetada nende sellisel viisil varustamist ELi vahenditest. Lisaks saavad Bulgaaria elektrijaamade käitajad eksporditulu. Sellist ekspordi ei tohi ELi vahenditest rahastada.

Arvestades 120 miljoni euro eraldamist kiiritatud kütuseelementide edasiseks käitlemiseks, on komisjoni ettepanek sulgemise kohta asjakohane:

Toetuse jätkuv andmine ELi eelarvest vastab ELi huvidele seoses tuumaenergia kasutamise ohutusega.

Toetuse eraldamine Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangast on asjakohane.

⁷ Komisjoni 2. veebruari 2010. aasta täiendavad vastused raportöör Rebecca Harmsi (parlamendiliige) küsimustele

⁸ KOM(2009)0581 lõplik.

⁹ ENTSOE 2009.

Ilma toetuseta ei saa välistada Kozloduy kolmanda ja neljanda reaktori taaskasutuselevõttu, mis tähendaks olulisi avariiriske. Raskete avariide tagajärjed ei mõjutaks mitte ainult Bulgaaria Vabariiki.

Bulgaaria Vabariigis ei ole praegu sulgemiseks piisavalt vahendeid. Ilma ELi vahenditeta ei ole tõenäoliselt tagatud, et inimeste ja keskkonna kaitseks vajalike sulgemismeetmete rakendamist jätkatakse piisaval määral.

Praeguse vähese rahastamise tõttu aitavad ELi vahendid sulgemismeetmete rakendamisel kaasa inimeste ja keskkonna kaitse kõrge ohutustaseme saavutamisele.

ELi vahendite kasutamine peab olema piiratud Kozloduy esimese kuni neljanda reaktori sulgemisega ning selle osas kindlaksmääratud projektidega, samuti kuiva vaheladustamise ning kütuseelementide lõpliku ladustamise kiire kasutuselevõtuga. Põhjenduste ja artiklite muudatus-/parandusettepanekud täpsustavad vahendite kasutamist ning seovad selle ELi prioriteetsete eesmärkide, kõrgete ohutusstandardite järgimisega sulgemise käigus ning liberaalse energiaturu realiseerimisega konkurentsi pikaajalise moonutamise vältimise teel.

Määruse artikkel 6 peab võimaldama tõhusat kontrolli ELi vahendite otstarbekohase ja õigeaegse kasutamise üle. Sealjuures on abiks teave loataotlemise menetluse käigu kohta. Lisaks tuleb korrapäraselt kontrollida, kas ELi vahendite kasutamine toob kaasa konkurentsi moonutamise.

8.4.2010

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Bulgaaria Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks antava ühenduse rahalise abi kohta – „Kozloduy programm”
(KOM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))

Arvamuse koostaja: Helga Trüpel

LÜHISELGITUS

Leedule, Slovakkiale ja Bulgaariale antava rahalise abiga toetab ühendus liikmesriikide jõupingutusi esimese põlvkonna tuumareaktorite töö lõpetamise kohustuse täitmisel. Bulgaariat toetati ühinemisakti alusel. Toetuse andmine pidi lõppema 2009. aastal, samas kui Leedu ja Slovakkia toetamine jätkub 2013. aastani. Kui mitmeaastase finantsraamistiku üle läbirääkimisi peeti, ei olnud Bulgaaria veel ELi liikmesriik. Lisaks võttis Bulgaaria demonteerimise otsuse vastu suhteliselt hilja. Seepärast ei sisaldanud mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2007–2013 sätteid rahastamise jätkamise kohta pärast 2009. aastat.

2009. aastani tegevuse lõpetamiseks antud rahaline abi oli peamiselt mõeldud ettevalmistustöödeks. Abi jätkamise ettepanekuga pikendatakse Bulgaariale antavat toetust, et sellega kaasneks ja oleks tagatud Kozloduy tuumaelektrijaama ohutu hooldamine ja tegevuse lõpetamine vastavalt kindlaksmääratud kavale. Lisaks sätestatakse ettepanekus täiendavad leevendavad meetmed energiasektoris. Aastateks 2010–2013 on ühenduselt vaja saada kokku 300 miljonit eurot rahalist toetust. Abi tuleks anda ühenduse sissemaksena rahvusvahelisse Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise toetusfondi, mida haldab EBRD.

Komisjon esitas ettepaneku Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamiseks toetuse maksmise jätkamiseks 2009. aasta oktoobris, kui 2010. aasta eelarvemenetlus oli pooleli. 2010. aasta eelarvet käsitlev ettepanek kaasati kirjalikku muutmissettepanekusse nr 2. Ettepaneku hiline edastamine tekitas eelarvapädevatele institutsioonidele märkimisväärseid raskusi, sest Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamiseks vajalikud eelarvelised vahendid tuli leida rubriigist 1a, kuhu kuulus ka Euroopa majanduse elavdamise kava, millele pidi 2010. aastal kuluma peaaegu 2 miljardit eurot. Arvestades ühinemisläbirääkimiste käigus antud poliitiliste lubadustega ja ilmselge vajadusega tagada vana tuumatehnoloogia ohutu

demonteerimine, otsustati, et Kozloduy tuumaelektrijaama jaoks tuleb leida rahalised vahendid. Lõpuks eraldati 2010. aastaks vajalikud eelarvelised vahendid (75 miljonit eurot) paindlikkusinstrumendi kasutuselevõtmisega.

Üldiselt tuleks edaspidised rahastamisvahendid (225 miljonit eurot aastatel 2011–2013) leida rubriigist 1a. Euroopa Komisjon arvestas vastavate summadega selle ajavahemiku finantsplaneerimise käigus. Lisaks on kavandatud muid muudatusi, mille tulemusel rubriigi 1a varu kahaneb kiiresti, liginedes 2012. aastal 34 miljonile. 2011. ja 2013. aastal on varu veidi suurem. Ettepanekule lisatud finantselgituses tunnistab komisjon, et ettepanekuga seoses võib olla vajalik institutsioonidevahelise kokkuleppe sätete kohaldamine. Kuna selle programmi suhtes ei kohaldata kaasotsustamismenetlust, ei mõjuta nõukogu poolt soovi korral määratletav lähtesumma eelarvepädevate institutsioonide volitusi vastavalt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 38. Seega otsustatakse vastavad summad iga-aastase eelarvemenetluse käigus. Arvestades piiratud varuga ja uute vajaduste võimaliku esilekerkimisega, tuleb kaaluda enne mitmeaastase lahenduse kokkuleppimist või kui sellist lahendust ei leita, siis iga eelarvemenetluse käigus, milline oleks Kozloduy tuumaelektrijaama jaoks parim rahastamisallikas.

Käesoleva arvamuse projekti valmimise ajaks ei ole arvamuse koostaja langetanud lõplikku otsust komisjoni ettepaneku finantsilise kooskõla suhtes sobivaima lahenduse kohta. Seepärast esitab ta kaks erinevat valikuvarianti:

- variant A (muudatusettepanek 1), millega kinnitatakse ettepaneku finantsiline kooskõla;
- variant B (muudatusettepanek 2), millega sätestatakse, et ettepanek ei ole finantsiliselt kooskõlas.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Õigusloomega seotud resolutsiooni projekt Lõige 1 a (uus)

Õigusloomega seotud resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 a. on seisukohal, et ettepanek võtta vastu nõukogu määrus on kooskõlas aastateks 2007–2013 kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku rubriigis 1a määratud ülemmääraga, kuid rubriiki 1a aastateks 2011–2013 jääv varu on väga piiratud; rõhutab, et uute tööde rahastamine ei tohi seada ohtu muid

rubriigi 1a alla kuuluvaid käimasolevaid programme ja algatusi;

Muudatusettepanek 2

Õigusloomega seotud resolutsiooni projekt Lõige 1 b (uus)

Õigusloomega seotud resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 b. kordab seepärast oma nõuet esitada Kozloduy sulgemisprogrammi ja ka teiste rubriigi 1a kohaste poliitiliste prioriteetide mitmeaastane strateegia, arvestades kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtte tegemist, mille juures esitati konkreetseid ettepanekuid selle kohandamiseks ja läbivaatamiseks enne 2010. aasta esimese poolaasta lõppu, kasutades kõiki mehhanisme, mida võimaldab eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitlev Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe, eriti selle punktid 21–23;

Muudatusettepanek 3

Õigusloomega seotud resolutsiooni projekt Lõige 1 c (uus)

Õigusloomega seotud resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 c. juhib tähelepanu sellele, et Kozloduy sulgemisprogrammile aastas eraldatav summa määratakse kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse käigus vastavalt 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 38 sätestatule;

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kozloduy programmi rakendamiseks vajalik lähtesumma ajavahemikuks 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 on 300 miljonit eurot.

Muudatusettepanek

1. Kozloduy programmi rakendamiseks vajalik lähtesumma **vastavalt 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 38** ajavahemikuks 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 on 300 miljonit eurot.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	8.4.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Damien Abad, Alexander Alvaro, Marta Andreasen, Francesca Balzani, Reimer Böge, Andrea Cozzolino, Jean-Luc Dehaene, Isabelle Durant, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Jens Geier, Estelle Grelier, Jiří Havel, Monika Hohlmeier, Sidonia Elzbieta Jędrzejewska, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Vladimír Maňka, Barbara Matera, Claudio Morganti, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Sergio Paolo Francesco Silvestris, László Surján, Helga Trüpel, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Frédéric Daerden, Riikka Manner

8.4.2010

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Bulgaaria Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks antava ühenduse rahalise abi kohta – „Kozloduy programm”
(KOM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))

Arvamuse koostaja: Antonyia Parvanova

LÜHISELGITUS

Kooskõlas Bulgaaria ja Rumeenia ühinemislepingu protokolliga 30 on Bulgaaria täitnud endale võetud kohustused ning sulgenud Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori. Praegu tegeleb Bulgaaria nende nelja reaktori tegevuse lõpetamisega.

Põhjendades seda ohutuse ja majanduslike põhjustega, tegi Bulgaaria valitsus 2006. aastal kooskõlas parimate rahvusvaheliste tavadega ettepaneku võtta *edasilükatud demonteerimise strateegia* asemel kasutusele *viivitamatu demonteerimise strateegia*, mis eeldab õigeaegset lisarahastamist, et tagada tegevuse lõpetamise ohutus ja tõhusus.

Demonteerimise ja tegevuse lõpetamise strateegias tehtud muudatus ja selle tagajärjed vajaliku rahastamise ning Kozloduy tuumaelektrijaamaga seotud kohustuste järgimise ja nende täitmise osas annavad aluse ühenduse finantsabi pikendamiseks, eesmärgiga tagada, et esimese kuni neljanda reaktori demonteerimise ja tegevuse lõpetamisega seotud tööde ajal järgitakse kõrgeimaid ohutus- ja keskkonnastandardeid.

Lisaks on teised liikmesriigid, nagu Slovakkia ja Leedu, saanud kasu sarnasest tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamise toetusprogrammist, mis tegelikult jätkub kuni 2013. aastani, kusjuures aga toetus Bulgaariale lõpeb 2009. aastal. Ühenduse liikmesriikidevahelise solidaarsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtete kohaldamine annab täiendava põhjenduse ühenduse finantsabi jätkamiseks.

Ühenduse toetus seoses Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamisega peaks olema suunatud üheainsa eesmärgi saavutamiseks: kõrgeimat läbipaistvuse ja keskkonnakaitse taset järgides tagada tegevuse lõpetamisega seotud tööde ohutu ja õigeaegne

läbiviimine.

Seetõttu tuleks erilist rõhku panna ohutus- ja keskkonnanormatiividele tegevuse lõpetamise igal etapil, järgides kehtivaid õigusakte, näiteks nõukogu direktiivi 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest. Lisaks tuleks erilist tähelepanu pöörata reaktorite tegevuse lõpetamisega seotud töötajate tervisekaitsesele, koos sellega seotud pikaajalise terviseseeirega.

Läbipaistvus on oluline tegur ka selle tagamisel, et avalikkus mõistaks tegevuse lõpetamise osas tehtud otsust ja oleks sellesse kaasatud, samuti nimetatud otsusest tulenevaid tulevikus tehtavaid valikuid, nagu radioaktiivsete jäätmete lõpladustamine. Seetõttu on olulise tähtsusega järgida rahvusvahelisi konventsioone, millega juba sätestatakse vajalikud nõuded riiklikul, rahvusvahelisel või piiriüleasel tasandil (näiteks 25. juuni 1998. aasta Århusi konventsiooni), et tagada teabe kättesaadavus, üldsuse osalemine ja läbipaistvus.

Vaadates esildatud määruse sätteid, mis toetavad energiasektori meetmeid Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda sektori varase sulgemise leevendamiseks, tundub oluline arvesse võtta asjaolu, et koormus energeetika- ja elektritootmissektorile ning keskkonnale on märkimisväärselt suurem kui algselt eeldati. Näiteks prognoositakse, et nelja reaktori varasest sulgemisest põhjustatud elektritootmise võimsuse kadu toob kaasa märkimisväärse täiendava kasvuhoonegaaside heitkoguse (15 TWh ajavahemikus 2011–2013, koos sellega kaasneva umbes 1,2 Gg/GWh CO₂-ekvivalendiga), mis tähendab Bulgaaria jaoks täiendavat mõju 18000 Gg või 18000 kt CO₂-ekvivalenti, muutes seega vajalikuks süsinikdioksiidi heitkoguste täiendava vähendamise.

Nelja reaktori varase sulgemise tagajärjed tervikuna ja pikemas perspektiivis viisid nende põhiprintsiipide rikkumisele, millel liidu energiastrateegia praegu põhineb: jätkusuutlikkus ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, energiavarustuse kindlus ning energiasektori konkurentsivõime. Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda sektori tootmisvõimsuse asendamine toimus tegelikult märkimisväärsel määral primaarenergia importimise ning kodumaise ja imporditud fossiilkütuse abil.

Seetõttu on äärmiselt oluline ühenduse finantsabi jätkamine Bulgaaria energiasektorile, et tagada nõuetekohane tegelemine nelja reaktori varase sulgemise tagajärgedega (keskkonna, majanduse ja piirkonna varustuskindluse osas) pikemas perspektiivis. Tagades, et ühenduse finantsabi ei põhjusta konkurentsi moonutamist, peab energiasektori leevendavaid meetmeid käsitlev ajakohastatud strateegia seetõttu põhitähelepanu pöörama energiavarustuse kindlusele ja usaldusväärsusele, energiatarbimise mitmekesistamisele, taastuvenergia edendamisele, süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisele ja energiatõhususele.

Samuti peab komisjon tagama, et ühenduse abi vastab finantsmäärusele ja seda tüüpi eelarve haldamise meetodi rakenduseeskirjadele, viies läbi nn „nelja samba” hindamise või vastavushindamise vähemalt Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja hankemenetluste rahvusvaheliselt heakskiidetud standardite alusel.

Tuleb tagada kooskõla ja sidusus Euroopa Liidu keskkonna- ja energiastrateegiatega, nii et ühenduse finantsabi rakendamine annaks tulemuseks Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni

neljanda reaktori tegevuse tulemusliku ja optimaalse lõpetamise.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Bulgaaria võttis kohustuse sulgeda Kozloduy tuumaelektrijaama esimese ja teise reaktori 31. detsembriks 2002 ning kolmanda ja neljanda reaktori 31. detsembriks 2006 ning lõpetama seejärel nende tegevuse. Euroopa Liit on väljendanud valmisolekut anda finantsabi kuni aastani 2009, pikendades Phare programmi alusel ette nähtud ühinemiseelset abi, mis oli ette nähtud Bulgaaria jõupingutuste toetamiseks tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel.

Muudatusettepanek

(1) Bulgaaria võttis kohustuse sulgeda Kozloduy tuumaelektrijaama esimese ja teise reaktori 31. detsembriks 2002 ning kolmanda ja neljanda reaktori 31. detsembriks 2006 ning lõpetama seejärel nende tegevuse. Euroopa Liit on väljendanud valmisolekut anda finantsabi kuni aastani 2009, pikendades Phare programmi alusel ette nähtud ühinemiseelset abi, mis oli ette nähtud Bulgaaria jõupingutuste toetamiseks tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel. ***Euroopa Liit andis ka poliitilise kinnituse, et ühenduse abi jätkamist arutatakse seoses 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi üldise läbivaatamisega.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Ühenduse solidaarsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtted nõuavad täna nagu ka minevikus erapooletut lähenemisviisi liikmesriikidele, kes vajavad toetust tuumarajatiste tegevuse lõpetamiseks tulenevalt oma kohustustest sulgeda tuumaelektrijaamade reaktorid,

*nagu see on sätestatud nende
ühinemislepingutes või lisaprotokollides.*

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Sama tähtis on kasutada Kozloduy tuumaelektrijaama oma ressursse, kuna sel viisil on vajalikud ekspertteadmised paremini kättesaadavad ning samal ajal leevendab see varase sulgemise sotsiaalmajanduslikku mõju, sest niiviisi antakse suletud tuumaelektrijaama töötajatele jätkuvalt tööd. Seega on finantstoetuse jätkumine **nõutava ohutustaseme hoidmiseks** eluliselt tähtis.

Muudatusettepanek

(5) Sama tähtis on kasutada Kozloduy tuumaelektrijaama oma ressursse, kuna sel viisil on vajalikud ekspertteadmised paremini kättesaadavad **ja omatakse rohkem oskusteavet ja oskusi** ning samal ajal leevendab see varase sulgemise sotsiaalmajanduslikku mõju, sest niiviisi antakse suletud tuumaelektrijaama töötajatele jätkuvalt tööd. Seega on finantstoetuse jätkumine **nõutavate ohutus-, tervishoiu- ja keskkonnastandardite säilitamiseks** eluliselt tähtis.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Samuti tunnistab Euroopa Liit finantstoetuse vajalikkust, et jätkata energeetikasektoris leevendavate meetmete rakendamist, võttes arvesse tuumareaktorite sulgemisest tulenevat võimsuse kadu ja selle mõju piirkonna energiavarustuse kindlusele.

Muudatusettepanek

(6) Samuti tunnistab Euroopa Liit finantstoetuse vajalikkust, et jätkata energeetikasektoris leevendavate meetmete rakendamist, võttes arvesse tuumareaktorite sulgemisest tulenevat võimsuse kadu ja selle mõju piirkonna **keskkonnale, energia tarbijahindadele ja energiavarustuse kindlusele ning kasvuhoonegaaside heitkogustele, kuna Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda sektori tootmisvõimsuse asendamine toimus märkimisväärset määral primaarenergia importimise ning imporditud ja kodumaise fossiilkütuse**

abil, ning pöörates erilist tähelepanu vajadusele suurendada energiatõhusust ja arendada taastuenergia sektorit.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori varasest sulgemisest põhjustatud elektritootmise võimsuse kadu on toonud kaasa märkimisväärse täiendava kasvuhoonegaaside heitkoguse (hinnanguliselt 15 TWh ajavahemikus 2011–201, koos sellega kaasneva umbes 1,2 Gg/GWh CO₂-ekvivalendiga), mis on tähendanud Bulgaaria jaoks täiendavat mõju umbes 18 000 Gg või 18 000 kt CO₂-ekvivalenti, muutes seega vajalikuks süsinikdioksiidi heitkoguste täiendava vähendamise.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 b) Leevendavad meetmed Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori sulgemise sotsiaalmajandusliku mõju vähendamiseks, nagu asjaomaste töötajate ümberõppeprogrammid, et nad saaksid kasutada oma oskusi muudes sektorites, näiteks tööstusuuringutes või taastuenergia alal, võivad nõuda ELi finantsabi.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Seega on asjakohane näha Euroopa Liidu üldeelarves ette 300 miljoni euro suurune summa, et rahastada Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamist aastatel 2010–2013.

Muudatusettepanek

(7) Seega on asjakohane näha Euroopa Liidu üldeelarves ette 300 miljoni euro suurune summa, et rahastada Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamist **ja leevendavaid meetmeid energiasektoris** aastatel 2010–2013.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Euroopa Liidu üldeelarves tegevuse lõpetamiseks ette nähtud assigneeringud ei tohiks liidu energiaturul põhjustada konkurentsimoonusi energiat tarnivate ettevõtete hulgas. Neid assigneeringuid tuleks kasutada ka selliste meetmete rahastamiseks, millega ühenduse õigustiku kohaselt hüvitatakse tootmisvõimsuse vähenemist.

Muudatusettepanek

(8) Euroopa Liidu üldeelarves tegevuse lõpetamiseks ette nähtud assigneeringud ei tohiks liidu energiaturul põhjustada konkurentsimoonusi energiat tarnivate ettevõtete hulgas. Neid assigneeringuid tuleks kasutada ka selliste meetmete rahastamiseks, millega ühenduse õigustiku kohaselt hüvitatakse tootmisvõimsuse vähenemist, **ergutades energiasäätumeteid ja edendades taastuvenergiat.**

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Et tagada võimalikult suur tõhusus, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel kasutada parimaid kättesaadavaid tehnilisi ekspertteadmisi ning nõuetekohaselt arvesse võtta suletavate reaktorite omadusi ja tehnilisi

Muudatusettepanek

(11) Et tagada võimalikult suur tõhusus **ja minimeerida võimalikud mõjud keskkonnale**, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel kasutada parimaid kättesaadavaid tehnilisi ekspertteadmisi ning nõuetekohaselt

spetsifikatsioone.

arvesse võtta suletavate reaktorite omadusi ja tehnilisi spetsifikatsioone.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 a) Selleks, et tagada juurdepääs teabele, üldsuse osalemine ja läbipaistvus, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel võtta kõik asjakohased meetmed, et täita kohustusi, mis sisalduvad rahvusvahelistes konventsioonides, mis juba sätestavad vajalikud nõuded riiklikul, rahvusvahelisel või piiriülel tasandil, nagu 25. juuni 1998. aasta Århusi konventsioon keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise kohta.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Kozloduy tuumaelektrijaama tegevus lõpetatakse kooskõlas peamise eesmärgiga kaitsta töötajaid ja elanikkonda ioniseeriva kiirguse kahjuliku mõju eest, nagu see on sätestatud kehtivates õigusaktides, eeskätt nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiivis 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest,¹ tagades nii kõrgeima ohutustaseme

ning kaitse töötajate ja elanikkonna tervisele.

¹ EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13 a) Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)¹ artiklites 53d, 108a ja 165 ning komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad)² artiklites 35 ja 43 on sätestatud tingimused, mida tuleb eelarve täitmise ühise haldamise meetodi puhul arvesse võtta.

¹ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

² EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

Selgitus

Vastavalt finantsmäärusele ja rakenduseeskirjadele on komisjonil õigus eelarvet täita rahvusvaheliste organisatsioonidega ühiselt tehtava halduse abil, kui need organisatsioonid kohaldavad standardeid, mis annavad rahvusvaheliselt tunnustatud standarditest tulenevatega võrdväärseid tagatise vähemalt raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja hankemenetluste osas.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13 b (uus)**

(13 b) Kozloduy juhtum peaks olema eeskujuks ja komisjon peaks koostama tegevuse lõpetamise täieliku ja täpse eelarve, et tulevikus saaks tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamise kulusid analüüsida ja prognoosida.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse programm, millega määratakse kindlaks üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühenduse finantsabi andmiseks, mis on mõeldud Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks ja nende sulgemise tagajärgedega **tegelemiseks** Bulgaarias (edaspidi „Kozloduy programm”).

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse programm, millega määratakse kindlaks üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühenduse finantsabi andmiseks, mis on mõeldud Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks ja **tegelemiseks** nende sulgemise tagajärgedega Bulgaarias **keskkonna, majanduse ja piirkonna varustuskindluse osas** (edaspidi „Kozloduy programm”).

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2

Komisjoni ettepanek

Ühenduse toetust Kozloduy programmile antakse eeskätt eesmärgiga toetada meetmeid seoses Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisega, meetmeid keskkonna taastamiseks vastavalt ühenduse õigustikule ja meetmeid traditsioonilise tootmisvõimsuse ajakohastamiseks, et korvata Kozloduy tuumaelektrijaama nelja reaktori tootmisvõimsust, ning muid meetmeid, mis

Muudatusettepanek

Ühenduse toetust Kozloduy programmile antakse eeskätt eesmärgiga toetada meetmeid seoses Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisega, meetmeid keskkonna taastamiseks vastavalt ühenduse õigustikule ja meetmeid traditsioonilise tootmisvõimsuse ajakohastamiseks, et korvata Kozloduy tuumaelektrijaama nelja reaktori tootmisvõimsust, ning muid meetmeid, mis

tulenevad kõnealuse elektriijaama sulgemise ja tegevuse lõpetamise otsusest ning aitavad kaasa vajalikele ümberkorraldustele, keskkonna taastamisele ja energia tootmise, ülekande ja jaotuse ajakohastamisele ning energiavarustuse kindluse ja energiakasutuse tõhususe parandamisele Bulgaarias.

tulenevad kõnealuse elektriijaama sulgemise ja tegevuse lõpetamise otsusest ning aitavad kaasa vajalikele ümberkorraldustele, keskkonna taastamisele ja energia tootmise, ülekande ja jaotuse ajakohastamisele ning energiavarustuse kindluse ja energiakasutuse tõhususe parandamisele Bulgaarias, *ergutades energiasäästumeetmeid ja edendades taastuenergiat. Finantstoetust võidakse anda ka selleks, et leevendada sotsiaalmajanduslikku üleminekut mõjustatud haldusüksustes, näiteks uute jätkusuutlike töökohtade ja tööstusharude arendamise teel.*

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kozloduy programmile määratud assigneeringute kogusumma **võidakse** ajavahemikul 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 uuesti läbi **vaadata**, et võtta arvesse programmi rakendamise edusamme ning tagada, et vahendite kavandamine ja eraldamine põhineb tegelikel finantsvajadustel ja suutlikkusel toetust kasutada.

Muudatusettepanek

3. Kozloduy programmile määratud assigneeringute kogusumma **vaadatakse** ajavahemikul 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 **kord aastas** uuesti läbi, et võtta arvesse programmi rakendamise edusamme **ja võtta arvesse Kozloduy tuumaelektriijaama esimese kuni neljanda reaktori varasest sulgemisest tulenevaid pikaajalisi mõjusid ja tagajärgi keskkonnale, majandusele ja varustuskindlusele**, ning tagada, et vahendite kavandamine ja eraldamine põhineb tegelikel finantsvajadustel ja suutlikkusel toetust kasutada.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon võib teha audiitorkontrolle toetuse kasutamise kohta kas oma ametnike vahendusel või komisjoni valitud mis tahes muu kvalifitseeritud asutuse vahendusel. Neid kontrolle võidakse teha ühenduse ja EBRD vahelise ühenduse rahaliste vahendite Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise toetusfondile kättesaadavaks tegemist käsitleva kokkuleppe kogu kehtivuse ajal ja viie aasta jooksul alates viimase väljamakse kuupäevast. Vajaduse korral võib komisjon audiitorkontrollide tulemuste põhjal otsustada makstud summad tagasi nõuda.

Muudatusettepanek

1. Komisjon **teostab järelevalvet ja** võib teha audiitorkontrolle toetuse kasutamise kohta kas oma ametnike vahendusel või komisjoni valitud mis tahes muu kvalifitseeritud asutuse vahendusel. Neid kontrolle võidakse teha ühenduse ja EBRD vahelise ühenduse rahaliste vahendite Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise toetusfondile kättesaadavaks tegemist käsitleva kokkuleppe kogu kehtivuse ajal ja viie aasta jooksul alates viimase väljamakse kuupäevast. Vajaduse korral võib komisjon audiitorkontrollide tulemuste põhjal otsustada makstud summad tagasi nõuda.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

2. Komisjoni ametnikel ja muudel komisjoni volitatud isikutel on asjakohane juurdepääs eeskätt toetusesaaja tööruumidele ja igasugusele auditi läbiviimiseks vajalikule teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele.

Muudatusettepanek

2. Komisjoni ametnikel ja muudel komisjoni volitatud isikutel on asjakohane juurdepääs eeskätt toetusesaaja tööruumidele ja igasugusele auditi läbiviimiseks vajalikule teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele. ***Audit sisaldab ka järelepärimisi tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisega seotud loataotlemise menetluse käigu kohta.***

Selgitus

Eesmärk on tagada vahendite õigeaegne kasutamine ja nende otstarbekohase kasutamise põhjalikum kontroll.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7

Komisjoni ettepanek

Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise ja esitab **regulaarselt** aruandeid Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Ta teostab artikli 3 lõikes 3 sätestatud **vahepealse läbivaatamise**.

Muudatusettepanek

Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise ja esitab **kord aastas** aruandeid Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Ta teostab artikli 3 lõikes 3 sätestatud **vahe- ja järelehindamise ning esitab mõlema kohta aruande Euroopa Parlamendile**.

Järelehindamine sisaldab tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise kulude täielikku ja täpset eelarvet, et võimaldada kavandada tulevase tegevuse lõpetamise kulusi. Samuti analüüsitakse majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnakulusid, keskendudes vabaneva jääkkiirguse mõjule ning tagajärgedele energiavarustuse kindluse jaoks.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 7 a

Komisjon viib enne toetuslepingute allkirjastamist läbi vastavushindamise rahvusvaheliselt heakskiidetud standardite alusel, vähemalt Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja hankemenetluste osas.

Selgitus

Vastavalt finantsmäärusele ja rakenduseeskirjadele on komisjonil õigus eelarvet täita rahvusvaheliste organisatsioonidega ühiselt tehtava halduse abil, kui need organisatsioonid kohaldavad standardeid, mis annavad rahvusvaheliselt tunnustatud standarditest tulenevatega võrdväärseid tagatise vähemalt raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja hankemenetluste osas.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	7.4.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 47 -: 7 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnock, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Julie Girling, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Christa Kläß, Holger Krahnmer, Jo Leinen, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Horst Schnellhardt, Richard Seiber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Glenis Willmott, Sabine Wils
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Bill Newton Dunn, Justas Vincas Paleckis, Alojz Peterle, Bart Staes, Michail Tremopoulos, Thomas Ulmer, Marita Ulvskog

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	28.4.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 47 -: 4 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Christian Ehler, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hénin, Sajjad Karim, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Niki Tzavela, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Matthias Groote, Cristina Gutiérrez-Cortines, Rebecca Harms, Oriol Junqueras Vies, Ivailo Kalfin, Ivari Padar, Vladko Todorov Panayotov, Markus Pieper, Mario Pirillo, Vladimír Remek, Frédérique Ries, Theodoros Skylakakis, Silvia-Adriana Țicău, Hermann Winkler